

MESURES D'APLICACIÓ IMMEDIATA I MESURES ESSENCIALS

Plataforma en Defensa dels Serveis Públics

PER DAVANT DELS SEUS BENEFICIS, LES NOSTRES VIDES

La Plataforma Aturem la llei Aragonès, el passat mes de febrer, vam anunciar la nostra re-conversió en la Plataforma en Defensa dels Serveis Públics. El nostre objectiu principal és la defensa dels serveis públics que, com es demostra crisi rere crisi, emergència rere emergència, han de ser de titularitat, provisió i gestió públiques i comunitàries.

Les entitats, associacions, col·lectius i organitzacions d'aquesta plataforma ens organitzem i lluitem coordinadament i col·lectivament per la desprivatització i la desmercantilització de tots els serveis i recursos públics que ja estan privatitzats, i en defensa dels que encara són públics i corren el risc de ser privatitzats totalment o parcialment.

No volem que es faci negoci amb l'educació, la salut, els serveis socials, l'aigua, l'energia o altres serveis i recursos, públics i comunitaris, que han de garantir unes condicions socials i ambientals dignes per al conjunt de la població, així com la sostenibilitat del medi ambient. Nosaltres ho tenim clar, per davant dels seus beneficis, les nostres vides!

La gestió i la provisió dels serveis i recursos públics s'han de regir per:

LA UNIVERSALITAT

Entesa com l'accés gratuït i en igualtat per a la totalitat de la població sense discriminació per raons de classe, diversitat funcional, sexe, orientació sexual, identitat de gènere, edat, origen, situació administrativa, racialització, o de qualsevol altra índole. Cap llei no hauria d'excloure cap persona de l'accés a la totalitat dels serveis públics. És per això que reclamem la derogació de la llei d'Estrangeria. Constatem també que són les dones les que molt majoritàriament supleixen les mancances dels serveis públics en la cobertura de les nostres necessitats.

LA RESPONSABILITAT PÚBLICA INTRANSFERIBLE I EL FINANÇAMENT ÍNTEGRAMENT PÚBLIC

En tot el cicle de vida i cadena de subministrament dels serveis públics. Són indispensables la creació d'una banca pública i la implementació d'una política fiscal que permeti una redistribució real de la riquesa a través dels serveis i recursos públics. A més, les despeses i les inversions han de ser publicades perquè les pugui conèixer i fiscalitzar tota la població, assegurant així la transparència. D'aquesta manera evitem els sobre costos derivats de l'opacitat que actualment impera en els serveis públics i podem saber on van a parar els diners públics.

LA PARTICIPACIÓ D'USUÀRIES I TREBALLADORES

La participació activa de les treballadores i les usuàries del servei en la presa de decisions, en la política i la planificació, és clau ja que són elles qui millor coneixen les necessitats. D'aquesta manera evitem que interessos mercantilistes s'avantposin als drets i necessitats de les persones.

LA DIGNIFICACIÓ DE LES CONDICIONS LABORALS

Un conveni únic per cada àmbit garantint que les treballadores dels serveis públics tenen unes condicions laborals dignes en termes de salari, jornada i estabilitat per desenvolupar llur treball. Regularització, i en concret permís de treball, per a totes les persones migrades. Accés universal a la feina pública sense discriminació per raons de classe, sexe, identitat de gènere, ètnia, origen, nacionalitat, situació administrativa o de qualsevol altra índole. Eradicació de la subcontractació i les desigualtats generades per la pròpia administració en la prestació d'un mateix servei públic, evitant així dobles i triples escales salarials, -moltes fruit de les subrogacions a empreses privades-. A mateixa feina, mateix salari.

LA QUALITAT EN LA PRESTACIÓ DEL SERVEI

Per poder atendre amb dignitat les usuàries i assegurar la cobertura dels seus drets i necessitats. Evitant així que a causa de la precarització dels serveis les usuàries hagin de patir situacions de vulnerabilitat.

EIXOS:

1. SANITAT

És notori que l'impacte que està suposant (i suposarà) la pandèmia de la COVID-19 ha desbordat un sistema sanitari que venia d'anys de retallades, destralsades, parasitacions, privatitzacions. Ens situem en un context de marcs legals com, per exemple, la llei 15/97 que va obrir la porta de les privatitzacions, o la 16/12 que va contribuir a liquidar la universalitat de l'assistència. La prova de carga ha posat en evidència una direcció i una gestió en l'àmbit de la sanitat molt insuficients. Cal posar-nos amb absoluta urgència, no pas per blanquejar responsabilitats, però per actuar en la correcció de les calamitats més punyents.

En aquest moment exigim les correccions imperioses dels errors practicats. La fi de les polítiques austericides d'un neoliberalisme extrem per part del Govern que ens han dut a ser el territori europeu amb més treballadores sanitàries infectades, amb més residències geriàtriques oblidades del sistema i esdevingudes en dipòsits fúnebres.

Mesures d'aplicació immediata (Pla de Xoc)

- Tots els recursos sanitaris a disposició lliure dels serveis públics.
- Garantia de protecció per a les treballadores: EPIS, tests i compliment de drets laborals.
- Obertura, dotació i coordinació de tots els CAPS de la xarxa d'Atenció Primària; amb servei d'urgències 24 hores.
- Gestió del «post-COVID19» i la recuperació de l'activitat posposada, amb la dotació de recursos que garanteixin el descans de professionals exhausts i emocionalment afectats; i que evitin l'augment de les llistes d'espera.

Mesures prioritàries i essencials

- Consolidació d'un Sistema Nacional i Públic de Salut: blindatge d'allò públic, reversió de privatitzacions i externalitzacions; i eliminació de la cohabitació públic-privada dels consorcis, fundacions, empreses públiques...
  - Recuperació i reconstrucció del futur Servei cap a un model sanitari 100% públic, en gestió, provisió i titularitat.
  - Restauració del sistema sanitari públic desmantellat en pro de la sanitat privada, amb la necessària utilització del 100% de quiròfans, laboratoris, alta tecnologia i serveis de diagnòstics, la reobertura de llits tancats; i la dotació de recursos humans que evitin la sobrecàrrega laboral.
  - Canvis quantitius i qualitius en el finançament pressupostari.
- Participació social empoderada i codecisòria determinant accions. La ciutadania participant com a titular.

2. EDUCACIÓ

L'educació pública a Catalunya ha vingut patint un greu deteriorament causat per anys de retallades i privatitzacions que el Govern de la Generalitat no vol aturar ni revertir, tal i com demostren els recents pressupostos aprovats. El pressupost del 2020 tot i ser superior al del 2010, és encara un 3% inferior per alumne. A més, caldria afegir-la incorporació en el sistema educatiu de 111.024 alumnes en tot el període, dels quals 99.205 (el 89,4% de l'increment) estan en els centres públics. El pressupost de la Generalitat es encara molt inferior al 6% del PIB d'inversió en educació que preveia la LEC. En canvi, s'incrementa un 8% el finançament dels centres de titularitat privada concertats respecte al 2017. A l'escola privada concertada es perden 4.456 alumnes tot i que el finançament dels concerts educatius s'incrementa en 84,8 milions d'euros.

Pel que fa a l'educació universitària, la situació és igualment preocupant. Després d'anys d'ofensives contra la universitat pública, en forma de polítiques i reformes neoliberals (amb el Pla Bolonya com a major exponent), la universitat ha deixat d'estar al servei del coneixement i ha passat a estar al servei de les empreses. A més, ha esdevingut una eina elititzadora i excloent per a la classe treballadora, tant pel que fa a l'accés (mitjançant taxes abusives) com a la supervivència un cop dins (mitjançant sobre costos i un sistema educatiu que fa impossible compaginar treball i estudis). Al mateix temps, la situació en què es troba el

professorat associat és cada vegada més precària i, moltes vegades, il·legal. Des de l'aparició de la COVID-19, les desigualtats i segregació escolar i acadèmica que ja generaven retallades i privatitzacions estan augmentant exponencialment.

En aquest sentit, des de la Plataforma en Defensa dels Serveis Públics exigim:

Mesures d'aplicació immediata (Pla de Xoc)

- Dotació dels recursos humans i materials per poder obrir els centres educatius en condicions de seguretat sanitària i de qualitat.
  - L'educació telemàtica del darrer curs escolar ha incrementat visiblement les desigualtats educatives, cal, doncs, que l'inici del nou curs escolar comenci presencialment per a tot l'alumnat, proveint del personal docent necessari per atendre la situació d'emergència i tenint en compte les necessitats educatives de suport educatiu de tot l'alumnat.
  - Dotació urgent dels recursos digitals necessaris a alumnat i professorat garantint l'educació en la tecnocultura, la privadesa dels infants, la sobirania de la comunitat educativa, la seva capacitat real i el control de les dades.
  - Aprovació de la ILP Universitats per avançar cap a la gratuïtat dels estudis superiors i universitaris mitjançant una gestió totalment pública.
  - Aplicació de l'EPIF i ampliació dels contractes temporals durant el període d'estat d'alarma. Condicions de treball dignes a tot el personal universitari.
- Xarxa de centres públics lliure de segregació per motiu d'origen, de classe, de gènere, etc.
- Tots els centres han d'oferir la màxima qualitat educativa des de la participació en el seu entorn social immediat.

Mesures prioritàries i essencials

- Supressió progressiva dels concerts educatius: cal que els recursos públics es destinin en la seva totalitat als centres públics.
- Reversió de totes les retallades garantir les condicions prèvies a aquesta situació.
- Gestió pública directa dels serveis educatius complementaris, com el menjador escolar amb internalització de tot el personal docent i no docent que treballa als centres educatius.
- Retirada dels decrets de Plantilles, Direccions i Autonomia i directrius clares per a tots els centres.
- Increment de la inversió en educació fins, com a mínim, el 6% del PIB que estableix la LEC.

3. BÉNS COMUNS: ENERGIA I AIGUA

L'energia es tracta d'un bé fonamental pel desenvolupament de les persones i les societats, serveix per escalfar-nos, per treballar, estudiar, desplaçar-nos... I com a bé i dret fonamental per les persones no pot ser objecte de la mercantilització i ha de ser recuperat per la ciutadania.

En el cas de l'electricitat a l'Estat espanyol, cinc grans grups empresarials acaparen, de forma opaca i de connivència amb el poder polític i financer, el mercat en totes les activitats que conformen el sistema elèctric. Aquestes empreses gaudeixen de retribucions multimilionàries (fins i tot en els anys de major recessió econòmica) i acumulen un historial llarguíssim d'escàndols i abusos, aquí i arreu, que han perpetrat impunement.

Mesures d'aplicació immediata (Pla de Xoc)

- No permetre cap tall d'aigua ni d'energia ni cap pujada de preu del servei. Garantia de subministrament d'aigua a tots els habitatges sigui quina sigui la seva titularitat. Prohibició del tancament de fonts públiques per garantir l'accés a l'aigua de les persones sense sostre.
- Nacionalitzar les plantes de generació a gran escala i el transport elèctric. Nacionalitzar temporalment la gestió de la distribució elèctrica de les 5 principals empreses de distribució d'Espanya i les principals comercialitzadores. Nacionalitzar també l'abastament d'aigua en alta.
- Eliminar les limitacions que comporta la Llei de Racionalització i Sostenibilitat de l'Administració Local per a assolir una gestió pública dels serveis públics, com a pas previ a la seva derogació i dotar de suficient finançament als serveis d'aigua.
- Abolició dels cànon concessional
- S'entén que per la immediatesa de la situació i la situació d'alarma, no és possible permetre una bona descentralització així com dotar de mecanismes participatius i de co-govern. Tot i això cal estar previngudes per evitar que aquest procés d'alarma serveixi com a procés autoritari i re-centralitzador, també en l'esfera de l'aigua i l'energia.

Mesures prioritàries i essencials

- Establir mecanismes democràtics participatius i de cogovern, en els béns comuns, que donin veu per igual a administració, treballadores, usuàries i ciutadania. La política d'aigua i l'energia ha d'afavorir la gestió no lucrativa, transparent i amb rendició de comptes, per al cas de l'aigua tal com ho recullen els principis del Dret Humà a l'Aigua (DHAS). En aquest sentit, cal impulsar estructures per a la coproducció de política pública en matèria d'aigua per tal d'incloure les necessitats social i la garantia del DHAS i la salut dels ecosistemes, així com la implementació d'indicadors adaptats. També cal incloure mecanismes de govern participat digital, i mecanismes de control per al bon govern del servei, com ara publicació de dades, informes..
- Generació d'energia: Nacionalitzar les grans plantes de generació i establir un pla de tancament fòssil i nuclear. Avançar i aprofundir cap a una generació distribuïda de petita i mitjana escala. On els punts de generació i de consum siguin pròxims.
- Imperiosa necessitat d'assolir un generació 100% renovable.
- Distribució elèctrica: Descentralitzar la distribució i municipalitzar-la. En el cas dels grans municipis a través de les empreses públiques ja existents. En els municipis petits, crear empreses públiques que gestionin el servei mancomunat de diversos municipis, tal i com es fa en d'altres serveis bàsics. Així com estudiar i avançar per a que la figura de l'agregador de demanda esdevingui també municipal.
- Ens oposem a l'actual model del mercat elèctric, on existeix la figura de la comercialitzadora, que fa d'intermediari entre la distribuïdora i la ciutadania. Creiem que aquest element no hauria d'existir. Però mentre segueixi havent la directiva europea que força que hi hagi aquesta figura, apostem per comercialitzadores públiques municipals i/o de l'economia social i solidària.
- Els Ajuntaments han de ser responsables del servei públic d'aigua. Cal fomentar la cooperació, el suport mutu, la transparència, l'accés a informació i la participació entre les administracions locals. Facilitar la remunicipalització del cicle urbà de l'aigua.
- Reconeixement del DHAS i el dret a l'energia, tenint en compte especialment la no discriminació, universalitat, assequibilitat i disponibilitat. Prohibició dels talls de subministrament d'aigua i energia per causes econòmiques.

4. SERVEIS SOCIALS

La llei planteja que els serveis socials son universals i que les persones ateses per ells ho fan exercint un dret social. La realitat per a les persones usuàries és l'assistencialisme i la falta de dret objectiu. Per les treballadores del sector el dia a dia és la falta de mitjans i en molts casos, unes condicions laborals basades en la precarietat, la inseguretat en el lloc de treball i uns sous de subsistència.

El que entenem actualment per serveis socials ha estat controlat tradicionalment per l'església amb un funcionament basat en la beneficència, la repressió i la total falta de drets. Els canvis que es van anar introduint per passar a un model de dret social, van donar resultats remarcables mentre el sector encara no es veia com a font de negoci. Però a mida que l'abast dels serveis socials va anar creixent (infància, gent gran, dependència, situacions de violència, etc.), es va anar introduint la creença que calia "externalitzar" amb l'excusa de l'eficiència.

El cert es que els pressupostos socials tot i ser insuficients, es van convertir en un filó per empreses de tot tipus, des de les procedents de l'església, a les considerades sense ànim de lucre i a les grans empreses amb una activitat totalment aliena a l'atenció social, com EULEN i d'altres. Evidentment, la finalitat de les empreses es fer negoci i en serveis socials només hi ha negoci a costa dels drets més elementals de les treballadores i d'aprofitar el seu sobre esforç per poder donar un tracte digne a les persones usuàries. Sovint la falta de recursos fa que aquest esforç sigui insuficient i infants, persones grans o persones víctimes de violències son revictimitzades mentre les empreses prestadores de serveis augmenten el seu negoci.

Una petita part de l'anomenat "tercer sector", les cooperatives de treballadores, sobreviuen a penes degut al sistema de contractació de les administracions sempre fidel a les lleis del mercat. Les administracions públiques diuen vetllar per una bona prestació del servei, però el resultat de les externalitzacions és un maltracte institucional sobre el conjunt de la ciutadania. L'emergència del COVID-19 ha portat a extrems insostenibles una situació la per si difícil.

Mesures d'aplicació immediata (Pla de Xoc)

- Els centres residencials i els d'atenció primària, que actualment estan al límit, han de disposar de les necessàries condicions de prevenció de contagi tant per a professionals com per a infants, adolescents i famílies.
- Suport psicològic i cura emocional per a tot el col·lectiu.
- Creació de més centres de serveis socials d'atenció primària dotats de personal i de mitjans per a poder atendre dignament la població.
- Dotació pressupostària suficient per a ajuts d'urgència social adreçats a totes les persones que ho necessitin, especialment les que no poden optar a Renda mínima garantida o Ingress mínim vital per tractar-se d'immigrants sense papers.
- Eliminació del paper que l'actual legislació atorga als serveis socials en la concessió de l'empadronament i que només redunda en el seu col·lapse i en la vulneració del dret al padró. Empadronament sense restriccions incloses les persones sense sostre i sense domicili fix, si cal en un domicili municipal.

Mesures prioritàries i essencials

- Gestió pública directa de tots els centres i recursos dedicats a la infància i l'adolescència per garantir uns serveis suficients i de qualitat, i unes condicions laborals dignes.
- Creació de nous recursos (infància, gent gran, víctimes de violència, etc.) per desmassificar els actuals, i així poder fer suport a les persones usuàries en el seu desenvolupament com a éssers humans
- Basar les “polítiques socials” en el saber col·lectiu de les treballadores i les persones usuàries dels recursos i serveis.

5. SERVEIS SOCIO SANITARIS I DE CURES

Els serveis socio sanitaris, altament feminitzats, estan fragmentats en xarxes descoordinades de diferents administracions i sovint externalitzats o privatitzats. La mercantilització hi dificulta l'accés d'amplis segments de població i les mancances públiques recauen sobre les dones, que assumeixen l'enorme majoria de tasques de cures no remunerades. Per exemple, més de la meitat de les places de residència són privades, la tercera part concertades i només un 17% públiques i majoritàriament externalitzades. El cost mensual d'una residència privada va dels 1800€ als 5000€, la pensió mitjana és d'uns 1000€ bruts i una plaça pública o concertada són 4 anys en llista d'espera. El lucre mercantil es nodreix de la precarietat laboral: sous a l'entorn del SMI, excés de feina, desinversió en material i en els equipaments; i també d'il·legalitats: hores extra no pagades, incompliment de ràtios o disponibilitat permanent. Tot això perjudica la qualitat de l'atenció a les usuàries i deteriora la salut de les treballadores, a vegades fins a la incapacitat permanent. Les treballadores de la llar i les cures en situació regular pateixen les conseqüències del Règim Especial de la Seguretat Social, que les exclou de prestacions per desocupació o malaltia, entre d'altres; les que es troben en situació irregular ho tenen encara pitjor, la seva vulnerabilitat és total: sense drets i obligades a treballar en l'economia submergida.

Per tot això exigim les següents mesures:

Mesures d'aplicació immediata (Pla de Xoc)

- EPIs i proves de COVID-19 per a treballadores i usuàries de l'àmbit socio sanitari, de cures i de la dependència. Atenció mèdica adequada a les persones dependents i especialment a les usuàries de residències. Exigir responsabilitats a les empreses privades i a les administracions responsables de les residències afectades per la COVID-19. Intervenció pública immediata de les residències.
- Computar com a part de la jornada laboral de les treballadores del Servei d'Atenció Domiciliària els desplaçaments entre domicilis i del domicili particular a l'oficina per recollir els EPIs o altre material.
- Incorporació immediata al Règim General de la Seguretat Social de les treballadores de la llar i les cures.
- Inspeccions públiques de les empreses concessionàries de serveis socio sanitaris. Fi de les concessions si s'incompleix el plec de condicions. Municipalització/estatització i inter-nalització de les plantilles en acabar les concessions.

Mesures prioritàries i essencials

- Un model centrat en les necessitats de les persones dependents. Coordinació dels serveis socio-sanitaris: Servei d'Atenció Domiciliària, centres de dia i residències, Serveis Socials i Atenció Primària. Atenció sanitària a les persones dependents a càrrec de l'Atenció Primària. Aprofundir i replicar l'estratègia de les superilles.
- Creació de les residències i els centres de dia necessaris per cobrir, com a mínim, la totalitat de les llistes d'espera, sigui amb nova construcció, recuperant la gestió d'equipaments públics o expropiant-ne de concertats o privats. Model de residències que permeti un estil de vida més proper al de la llar.
- Reformular el model socio-sanitari prioritzant l'atenció integral en el context. Adaptar les llars a les necessitats de la persona dependent i per garantir condicions de treball dignes.
- Creació d'habitatge públic tutelat i amb serveis compartits.
- Convenis amb millores laborals: contracte indefinit, 37 hores/setmana, augments salarials, millora de ràtios, etc. Professionalització amb formació i convalidació d'experiència. Pla de prevenció de riscos i derogació del conveni de l'INSS amb l'ICAM per la denegació reiterada d'incapacitats permanents que s'han acabat guanyant als tribunals. Reconeixement laboral per a les cuidadores familiars que les equipari a les cuidadores professionals mentre el sistema públic no cobreixi tota la demanda d'atenció a la dependència.

#ServeisPúblics

#LesNostresVides

**Plataforma en Defensa
dels Serveis Públics**